

HENNINGI ARNISÆI

HALBERSTADIENSIS.

DE

REPUBLICA,

SEV RELECTIONIS

POLITICÆ LIBRI DUO.

Quorum Primus agit

DE CIVITATE ET FAMILIIS, SECUNDUS

DE RERUM PUBL. NATURA ET
DIFFERENTIIS.

REVOCANTUR HIC NON TANTUM OMNIUM
NEOTERICORUM SCRIPTA AD ORDINEM ET PRINCIPIA ARISTOTE-
lis ac Platonis, sed & hodiernæ Respublicæ conferuntur cum præteritis & quicquid vel à Græcis La-
tinisq; primùm traditum, vel à posteriori ætate additum observatumq; fuit, ad unicam ver-
tatis limam examinatur. Benevoliç; Lectoris iudicio iterùm
examinandum offertur.

EDITIO NOVA, CORRECTIOR, ET TRIPLI INDICE

*Autorum, Capitulorum, ac Rerum Verborumq; memorabilium locu-
pletissimo aucta.*

ARGENTORATI,

Sumptibus Hæredum LAZARI ZETZNERI.

Anno M DC XXXVI.

SERENISSIMO ET ILLUSTRIS-
SIMO PRINCIPI AC DOMINO,

Dn.

FRIDERICO VLTRICO,
DUCI BRUNSWICENSIVM
ET LUNÆBURGENSIVM:

Domino suo Clementissimo.

UI animum ad studium aliquod adiungunt, aut foren-
sis industriae, aut Medicinae, aut ad Philosophos, Au-
gustissime Princeps, Domine Clementissime, nec unã
omnes semitã, nec pari gradu incedere solent.

Quot sunt capitum, totidem studiorum

Horat.

Millia.

Quosdam cupido lucri tam properè ad portum rapit,
ut instar Canis è Nilo pitissantis prætervolitent, quicquid rectã ad eum,
quò tendunt finem, non ducit: Imò nefas censent esse, si pictor unus am-
plius quam cucurbitas pingat, si sutor ultra crepidam sapiat, & bonus
Medicus amet simul esse scitus Poëta, aut acutus Mathematicus, ideoq;
in eos detortum habent illud Romani Poëtæ:

Quod Medicorum est,

Horat.

Promittant Medici, tractent fabrilis fabri.

Alii amore sciendi, & quod omnibus innatum dicit Philosophus, discen-
di plura desiderio eò usque depereunt, ut artem, quam sibi fixerunt Co-
lophoniam, non attingant, nisi omnibus, ante pererratis, quæ vel in su-
premo orbium convexo, *Vltra Solis Lunæq; vias,* vel infra Tartara, vel in me-
diastino, quod utraque disjungit, recondidit mirabilis natura, aut quæ
his solers hominum adiecit industria, non sine labore longoque die exco-
gitata, utque uno verbo dicam, quæcunque Deus in hoc mundi theatro
contemplanda agenda proposuit.

*Arist. de
Metaphy-
sicis. l. 1.*

Quod si quis eos, qui ingenii vires universas intra cancellos unius
artis coërcent, rectius rebus suis consulere contendat, tantum abest, ut
ab hoc dissentiam, ut non tantum id ultrò confitear, sed & eò diligentius

RELECTIONIS POLITICÆ

LIBER PRIMUS.

De

CIVITATE ET FAMILIA.

RATIO ORDINIS.

Quod & quare in Politicis à civitate
& familiâ auspiciandum sit.

1. Subiectum cuiusq; disciplina aut præcognoscendum, aut primo loco explicandum.
2. Disciplinarum naturam non asseimari ex intentione discipulis.
3. Quare Logicus à Categoriis, Medicus à corpore humano, Politicus à civitate institutum facere debeat.
4. Civitatem esse subiectum Politices.
5. Rempubl. esse finem ejusdem.
6. Kehermanni error, confundentis civitatem cum Republ.
7. Quare ante civitatem sit agendum de familia ex sententia Aristot.
8. Familias & homines tantum respectivè considerari à Politico.
9. Error Giphani & Kehermanni, confundentium Politicam familiarum considerationem cum Oeconomica.
10. Familias aliter in Politicu, aliter in Oeconomica considerari.
11. Error Kehermanni de triplici distincta prudentia.
12. Virum virtus publica differat à privata.
13. Nodus quidam Piccolominei solvitur, utrum idem sit vir bonus, & civis bonus.
14. Censura in quondam Montecatini sententiam,

15. Oeconomiam non esse appendicem Politicam contra Piccolom. & Casum.

16. Defensio nostræ sententiæ contra Harmonium.

17. Conclusio Proemii.

Uanquam pluribus modis differant subiecta Scientiarum & artium, ut ex Zabbar. Videre est, de trib. præcog. c. 2. Mercat. quasi. proem. operu Med. ult. & ex ipsa rei evidentiâ patet, cum scientia requirat subiectum, de quo demonstrantur affectiones: ars vel disciplina practica, in quod finis per instrumenta inducatur. quomodo aurum se habet ad aurifabrum: tamen in eo, quod ex natura subiecti, quatenus talis, prodit, conveniunt, ut scilicet vel præsupponantur ante disciplinam. 1. post. sex. 73. 2. post. r. 42 vel, si ignorentur, ruditer, & quantum disciplinæ cognitio exigui, declarentur, quemadmodum Aristot. 1. Eth. c. 13. animam rationis participem levi brachio & Aristot. 1. Eth. c. 6. mentem, contra evidentissimas, ab universa vetustate, inde usque à tempore Architz Tarentini, confirmatas rationes, earum bonam partem in exilium

I.
Subiectu primo loco præcognoscendum.

In Ethicis,
Logice.